

És d'això que parlem (II)

T ranscrivim en el nostre comentari d'ahir diversos exemples de construccions emfàtiques iniciades amb la forma verbal *és* — del verb *ésser* — com *És de vós que parlem*; *És a vós que es dirigeix* o *És avui que vindrà*, proposats per Fabra com a traducció literal d'uns exemples francesos d'aquesta construcció, molt freqüent en aquesta llengua. Com hi afegiem nosaltres, aquesta construcció no és pas estanya al català i en trobem diversos exemples als textos de Fabra mateix: *És a tu que toca d'anar-te'n* (Diccionari General de la Llengua Catalana, «locar»); *I és per això que Prat de la Riba instaurà la Secció Filològica de l'Institut* (La llengua catalana i la seva normalització, pàg. 151); *És llavors que es veu fins a quin punt el nostre lèxic ha estat pertorbat per la influència castellana* (Op. cit., pàg. 154); *És a mesura que hem anat treballant en la depuració de la llengua que hem anat coneixent la grandària del mal a remelar* (Op. cit., pàg., 157); *És a cada moment que (...) hi descobrim un mot antic usat...* (Op. cit., pàg., 158); *I és solament així que poden aprendre d'escriure segons un sistema* (Op. cit., pàg. 168); *És perquè existeix ja un bon nombre d'escriptors animats d'aquest esperit de col·laboració, que estem avui més segurs de poder...* (Op. cit., pàg. 175); *És al seu radical que apareixen adjuntats els sufixos de derivació...* (Gramàtica de 1956, pàg. 109). Vet aquí, també, un ex-

emple de Carles Riba: *És adreçant-me a lingüistes més o menys especialitzats en l'estudi (...) que vaig qualificar de «folla» l'empresa...* (Pròleg a la tercera edició del Diccionari Fabra, pàg. XIII). I uns exemples de J. V. Foix, que han esdevingut famosos: *És quan dormo que hi veig clar*, *És quan plou que ballo sol*, *És quan ric que em veig gèpic*. En totes aquestes oracions complexes iniciades amb la forma verbal *és*, amb un valor impersonal, el mot *que* substitueix complementos preposicionals de l'oració subordinada, o bé expressions causals, adverbials, temporals, locatives, etc., que s'han esmentat abans, i amb els quals el mot substitutiu estableix una correlació.

Una oració com *És aquí que ens vam veure* ens apareix, de fet, com la inversió de *Aquí és on ens vam veure*, amb la substitució de *on* per *que*: no sembla, tanmateix, que aquesta substitució sigui absolutament necessària. Dit altrament, no condemnariem pas construccions com *És aquí on ens vam veure* i *És de vós de qui parlem*. L'ús general, però, tal com hem vist en els exemples de Fabra i d'altres autors, resol aquestes construccions amb la intervenció del mot d'enllaç *que*, el qual, reemplaçant expressions adverbials o causals i complementos preposicionals, evita la seva repetició.